

Aan de GASD
T.a.v. Annet Keijzer

Gouda, 22 februari 2024.

Betreft: Reactie Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking (GAB) op de
Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gouda 2024

Beste mevrouw Keijzer,

De GASD heeft de GAB om een reactie gevraagd over de 'Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gouda 2024 en de Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Gouda 2024.'

Door capaciteitsgebrek bij de GAB is het helaas niet gelukt om bij de bijeenkomst over dit onderwerp aanwezig te zijn.

Hieronder puntsgewijs enkele opmerkingen vanuit de GAB. We hebben ons beperkt tot de Afstemmingsverordening.

We hebben tevens een aantal opmerkingen bij de Handhavingsvisie. We weten dat dit stuk niet ter advisering voorligt, maar we hebben gemeend daar toch een paar opmerkingen bij te plaatsen, gezien het belang van deze visie.

Afstemmingsverordening

Algemene opmerkingen:

In de kern gaan de wijzigingen om verduidelijking van de plicht van de cliënt en de meerdere percentages als maatregel om niet altijd op 100% verlaging van de uitkering te hoeven inzetten. Het risico hiervan is dat men eerder tot een sanctie/gedragsveranderende maatregel overgaat, omdat het minder hardvochtig is. Aan de andere kant geeft het meer mogelijkheid tot maatwerk.

In deze verordening komt ook weer naar voren dat de Participatiewet niet altijd passend is voor mensen met een beperking en dat zien we sterk terug in het artikel over de arbeidsplicht. Dit is natuurlijk een groter probleem dat niet met deze verordening op te lossen is. Wel is het goed om rekening te houden met het feit dat niet alle uitwerkingen van

de Participatiewet toepasbaar zijn voor mensen met een beperking. Het bieden van maatwerk is hierbij cruciaal.

Artikel 2 lid 6:

De insteek van het niet door laten gaan van het gesprek is duidelijk. Toch het is wel van belang dat *in elk geval* de persoon de kans heeft om de reden voor de maatregel te vernemen. Dit zou bijvoorbeeld per post kunnen gebeuren. Wij als GAB vermoeden dat dit in de praktijk ook gebeurt, maar het is goed om dit vast te leggen.

Artikel 3 lid 1:

De GAB constateert dat er ruimte zit tussen het aanvoeren van bijzondere omstandigheden door de cliënt en het niet opleggen van een maatregel door het college, naar aanleiding van de drie toetsingsvragen uit artikel 2.2.

Stel: iemand met een licht verstandelijke beperking of psychische beperking kan zich slecht verwoorden. Dan kan er ook niet beoordeeld worden wat hij/zij aanvoert. Terwijl de gemeente misschien beter weet of kan weten. Hierbij voel de term 'beoordelen' voor ons als reactief, terwijl het ook mogelijk is om actief de menselijk maat toe te passen. Hierbij is de kanttekening wel dat het moeilijk is om een goed beeld van de praktijk te vormen. Een beter beeld zou ontstaan als er bijvoorbeeld een rapportage is van het aantal maatregelen dat is getroffen per jaar, op welke grond en welk effect dit heeft.

De GAB heeft intussen begrepen dat er in de toekomst tweejaarlijks gerapporteerd gaat worden over de toegepaste maatregelen, zodat hier meer inzicht in verkregen kan worden.

Artikel 4 lid 3:

Hierbij kan gesteld worden dat de gemeente te laat is met handhaven. Om dan alsnog te verhalen op het moment dat iemand terugkomt om een uitkering aan te vragen, is een nodeloos harde werkwijze na een fout in de eigen uitvoering.

Het advies van de GAB is: kijk of dit geschrapt kan worden. Of vraag je af wat hier de meerwaarde van is. Helpt dit mensen of schrikt dit mensen af die (inkomens)hulp nodig hebben? En hoe staat dat in verhouding tot het in beeld houden van de burgers?

Artikel 6 lid 3: zie de opmerking bij Artikel 2 lid 6.

Artikel 7 lid 4: zie de opmerking bij Artikel 2 lid 6.

Artikel 8 lid 3: zie de opmerking bij Artikel 4 lid 3.

Artikel 11:

De uitwerking van dit artikel kan ingewikkeld zijn voor mensen met een beperking. Het doelgroepenregister en de Banenafpraak bieden handvatten voor mensen met een beperking om aan een baan te komen. Het toepassen van de genoemde schendingen is in dat kader niet altijd terecht.

Artikel 25:

De GAB heeft begrepen dat het doel van deze wijziging is om meer proportioneel te kunnen straffen (voorheen was de maatregel gewoon 100% verlaging). Toch wordt in bijna alle gevallen voor categorie D gekozen. De GAB concludeert dat er weinig diversiteit in de maatregel zit die gekoppeld wordt aan dreiging.

Handhavingsvisie

2.4 bladzijde 6

‘De gemeente is een lerende organisatie..... wordt dit verbeterd.’

Het zou nog beter zijn als brieven aan de voorkant worden getoetst door “eindgebruikers” op toegankelijk taalgebruik et cetera.

Hoofdstuk 3 Uitgangspunten

1^e alinea: *‘Maar gemeenten..... strikte regelgeving.’*

Dit klinkt nogal angstig. We willen juist van hele strikte regelgeving af, maar de gemeente Gouda neemt nu al een voorschot op mogelijk negatieve effecten hiervan waardoor er toch weer strikte regelgeving ingevoerd moet worden.

De GAB weet niet wat de mogelijkheden zijn, maar een onderzoek naar het verwachte effect ten opzichte van het gerealiseerde effect van de aanpassingen zou waardevol zijn.

De GASD en GCR zouden dit in eigen hand kunnen houden (een soort schaduwrapportage vanuit mensen zelf) of aan de gemeente kunnen vragen/adviseren een externe partij dit te laten onderzoeken over 2 of 4 jaar bijvoorbeeld.

3.1 Focus op preventie

‘Om te begrijpen welke verbeteringen daarvoor nodig zijn, worden inwoners betrokken bij het vormgeven van een goede voorlichting en preventie.’

Het is mooi dat inwoners hierbij betrokken worden. Is er ook aandacht voor representatie in diversiteit? (niet-westers, beperking (lvb, psychisch, chronisch), m/v, jong, oud etc.)

‘Heldere voorlichting is daar een onderdeel van, want de voorwaarden en regels die bij een uitkering horen zijn voor veel bijstandsgerechtigden moeilijk.’

Waarom deze voorwaarden en regels dan niet schrappen?

‘De bereidheid om regels na te leven wordt groter doordat bekend is dat de gemeente controleert en handhaaft’.

Dit vinden wij een hele vreemde zin. Ter vergelijking: Men rijdt niet door rood (regel) omdat het mij iets oplevert (geen ongeluk), niet omdat de politie controleert.

‘Het is de bedoeling dat bijstandsgerechtigden naar vermogen proberen zo snel mogelijk weer uitkeringsonafhankelijk te worden, of als dat niet lukt op een andere manier te participeren in de samenleving.’

Denk ook aan de mogelijke beperkingen waardoor iemand het simpelweg niet kan, bijvoorbeeld door een energiebeperking.

‘Maar door in te zetten op goede voorlichting, heldere processen en goede dienstverlening zal het aantal overtredingen meer beperkt zijn.’

De GAB is benieuwd naar de cijfers en ook of hier onderscheid kan worden gemaakt in opzet en onbedoelde foutjes.

4.2 Bestandsvergelijking

1^e alinea

‘De gemeente ontvangt hiervan een melding om te controleren of deze inkomsten ook zijn opgegeven.’

De GAB verbaast zich erover dat de gemeente achter iemands rug checkt of er inkomsten zijn en dan niet daarop handelt, maar gaat controleren of men de persoon kan pakken op het niet opgeven van deze inkomsten...

Hoofdstuk 6 Verantwoording

1^e alinea:

‘De effectiviteit van dit beleid is daardoor lastig te meten.’

Als het doel gedragsverandering is, vinden wij dit wel een problematische stelling.

Is de verordening dan wel doelmatig...?

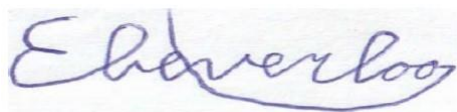
2^e alinea:

Blijkbaar heeft het college niet eerder onderzoek gedaan naar de handhavende en toezichthoudende taak. Het is inderdaad belangrijk dat dit wel gaat gebeuren om inzicht te krijgen in de ingezette maatregelen en de effectiviteit daarvan.

Het is wel van belang dat het college bij deze onderzoeken onderscheid gaat maken in de sancties opgelegd bij opzet of door onbedoelde foutjes.

De GAB hoopt dat de opmerkingen en adviezen duidelijk zijn en dat de GASD het meeneemt in het eigen advies.

Met vriendelijke groet,

Eric Beverloo

Voorzitter Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking